

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, v právnej veci žalobcu : **P. D. D.**, IČO: X., so sídlom V., zast: *Mgr. T. K.*, advokátom z Advokátskej kancelárie: D. & P., s.r.o. so sídlom M., proti žalovanému: **Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie**, so sídlom Karloveská č. 2, 842 22 Bratislava, zast.: *JUDr. B. S.*, advokátom so sídlom Č., o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v konaní, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. decembra 2007 č.k. 2 S 180/2007-76, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12. decembra 2007 č.k. 2 S 180/2007-76 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozhodnutím č. 3397000707/3941-18120/25/2007/Lív zo dňa 07.06.2007 žalovaný ako odvolací správny orgán postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) odvolanie žalobcu zamietol a odvolaním napadnuté rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny zo dňa 08.02.2007 č. 3397100607/16-4115/Kro o uložení pokuty vo výške 500 000,-- Sk podľa § 90 ods. 3 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 543/2002 Z.z.“) potvrdil.

Žalovaný svoje potvrdzujúce rozhodnutie odôvodnil najmä zistením skutočností, že k poškodeniu biotopu chráneného druhu živočícha dropa fúzatého (*Otis tarda*) a chráneného druhu živočícha sokola červenonohého (*Falco vespertinus*) došlo v dôsledku činnosti žalobcu, tzn. rozoraním parcely č. X. až X. v k.ú. R. dňa 08.11.2005. V tom čase na predmetných pozemkoch, ktoré boli súčasťou navrhovaného Chráneného vtáčieho územia S. P. (účinky príslušného právneho predpisu nastali dňa 01. mája 2006), platil I. stupeň ochrany v zmysle zák. č. 543/2002 Z.z.

Uvedené živočíchy sú chránené podľa § 33 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z.z. a v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sú zároveň druhmi európskeho významu a spoločenská hodnota chráneného druhu živočícha drop fúzatý je stanovená na 130 000,-- Sk a spoločenská hodnota chráneného druhu živočícha sokol červenonohý je 70 000,-- Sk.

Ďalej sa žalovaný v svojom odôvodnení postupne vyjadril k námietkam žalobcu, týkajúcim sa

- spojenia dvoch samostatných správnych konaní,
- nevyriešenia otázky vlastníckeho práva žalobcu,
- nedostatočného zistenia skutkového stavu vecí,
- nedostatočného zdôvodnenia výšky pokuty,
- nedostatočného odôvodnenia záverov dokazovania a
- námietky žalobcu o nesprávnej aplikácii právneho predpisu na daný skutkový stav.

Záverom odvolací orgán konštatoval, že správny orgán prvého stupňa postupoval v súlade s ustanoveniami správneho poriadku, dbal na práva účastníka konania a protiprávne konanie účastníka konania je preto dostatočným spôsobom preukázané.

Uvedené rozhodnutie žalovaného žalobca napadol na Krajskom súde v Bratislave rozsiahlou žalobou z 11. júla 2007.

Krajský súd ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že hoci napadnuté rozhodnutie vychádza zo správneho posúdenia veci a aj postup správnych orgánov v konaní bol v súlade so zákonom, bolo potrebné zmeniť rozhodnutia správnych orgánov v časti týkajúcej sa výšky uloženej sankcie, ktorú považoval súd vzhľadom na zistené okolnosti za neprimerane vysokú.

Krajský súd predovšetkým v svojom odôvodnení zrekapituloval zistenia správnych orgánov, tzn. že žalobca po jednostrannej výpovedi ukončil ku dňu 03.08.2005 dohodu o prenechaní nehnuteľností na dočasné užívanie pre osobitné účely ochrany prírody, za ročné nájomné 476 749,-- Sk. Na to bol správnym orgánom vyzvaný, aby ponechal pozemky parc. č. X., X. a X. v k.ú. R. v jestvujúcom stave v záujme ochrany tam vytvoreného biotopu dropa fúzatého, nakoľko obhospodarovanie týchto pozemkov by bezprostredne ohrozilo jeho zotrvanie v tejto lokalite.

Následne dňa 08.11.2005 žalobca trávne porasty na časti dotknutých pozemkov rozoral napriek skutočnosti, že dňa 16. augusta 2005 začal Obvodný úrad životného prostredia v Bratislave správne konanie voči žalobcovi vo veci obmedzenia alebo zakázania niektorých činností na hore uvedených pozemkoch parc. č. X., X. a X. v k.ú. R.. V ten istý deň 08.11.2005 vydal Obvodný úrad životného prostredia v Bratislave rozhodnutie č. ZPO/2005/05372/I3/STN/MIA/BAV, ktorým podľa § 4 ods. 2 a § 8 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z.z. zakázal žalobcovi do vyhlásenia S. P. za chránenú krajinu oblasť vykonávať na dotknutých pozemkoch činnosti, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť biotop chráneného druhu vtákov európskeho významu – Dropa fúzatého s konkretizáciou určitých zakázaných činností.

Z následne zaslaného stanoviska Ústredia Štátnej ochrany prírody pre krajský súd vyplynulo, že lokalita S. P. je jedinou lokalitou, kde sa drop vyskytuje celoročne, a to aj vďaka trávnenému porastu založenému tu od roku 2001 (potravinový a hniezdny biotop)

a súčasne je tiež vhodná ako biotop pre sokola. Obdobné závery vyplynuli pre krajský súd zo stanoviska Slovenskej akadémie vied – Ústavu zoológie a rakúskeho odborníka Mag. R. R., ktorý označil S. P. za súčasť jednej z najdôležitejších subpopulácií západopanónskej populácie dropa.

Krajský súd na základe týchto skutočností konštatoval, že správne orgány dostatočne zistili skutkový stav pre rozhodnutie vo veci a na zistený skutkový stav v situácii, keď žalobca dňa 08.11.2005 rozorol trávne porasty, správne aplikovali ust. § 35 ods. 1 písm. c/ zák. č. 543/2002 Z.z., lebo týmto konaním žalobca skutočne poškodil biotop chránených živočíchov dropa a sokola, a to aj napriek upozorneniu Obvodným úradom životného prostredia na ponechanie pozemkov v pôvodnom stave a na možné následky nerešpektovania tohto upozornenia.

Krajský súd však dospel v svojom rozsudku k záveru o nadhodnotení uloženej pokuty 500 000,-- Sk, lebo podľa jeho mienky správne orgány nedostatočne zohľadnili okolnosti predchádzajúce protiprávnemu konaniu žalobcu, a to najmä vo vzťahu k jeho vlastníckemu právu. Preto rozhodol tak, ako uviedol vo výroku svojho rozsudku.

Proti citovanému rozsudku krajského súdu podal včas žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie zo 19. februára 2008 (č.l. 86) s poukazom na nesprávne skutkové zistenia krajského súdu, ktorý na základe uvedeného následne dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. K nesprávne zistenému skutkovému stavu žalobca predovšetkým namieta s odkazom na mapový materiál ŠOP a Mag. R. R., že drop bol pozorovaný na viacerých lokalitách v Slovenskej republike. Ani písomné vyjadrenia odborníkov nepotvrdili nadpriemerný výskyt dropa v tejto lokalite. Súd prvého stupňa sa dôkazmi vyplývajúcimi z pozorovania p. N. v odôvodnení svojho rozsudku vôbec nevysporiadal, iba konštatoval, že ide o pozorovania „diplomanta“. Ďalej súd ani správne orgány nezisťovali, aký bol výskyt dropa na iných príľahlých pozemkoch, lebo je všeobecne známe, že obvyklým riešením ochrany dropa je zavedenie rotačného systému, napr. ako je to bežné v susednom Rakúsku. Preto sa žalobca domnieva, že predmetné pozemky **nepredstavovali** mimoriadny dôležitú súčasť biotopu dropa.

Takisto žalobca namietal, že krajský súd bez odôvodnenia nevykonal dôkazy navrhnuté žalobcom poukazujúce na rotačný systém (podľa mienky žalobcu sa dropy ľahko preorientujú

na iný úhor v svojom okolí) fungujúci v susednom Rakúsku pri ochrane dropa. Takéto konanie súdu porušuje v zmysle ustálenej judikatúry právo žalobcu na spravodlivý proces.

Vo vzťahu k právnej subsumácii žalobca uviedol, že ako laická osoba v oblasti ochrany prírody a krajiny nemohol vedieť, že svojim konaním je spôsobilý poškodiť biotop dropa a sokola. Žalobca sa tiež nestotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že mal vyčkat' na rozhodnutie ObÚŽP v Bratislave, lebo žiadny právny predpis takéto konanie mu nepredpisuje. Naopak, správny orgán svojim nekonaním zlyhal pri plnení svojej povinnosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 543/2002 Z.z. a v tom čase aktuálny právny a skutkový stav ku dňu 08.11.2005 teda dával žalobcovi možnosť obhospodarovať svoje pozemky podľa vlastného uváženia.

Podľa názoru žalobcu v čase posudzovaného konania dropy nehniezdili a jedinou výnimkou je zákaz vykonávať akúkoľvek hospodársku činnosť v okruhu 150 m od hniezda dropa. Názor krajského súdu, že so svojim majetkom do toho času nemal možnosť disponovať, vníma žalobca ako bezprecedentný zásah do ochrany vlastníctva chráneného čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k nepreskúmateľnosti rozsudku žalobca najmä spochybňoval niektoré ním citované závery, zníženie a nie zrušenie uloženej sankcie a s tým súvisiace znížené priznanie náhrady trov konania.

Žalobca v svojom odvolaní tiež poukázal na nutnosť spolupráce medzi príslušnými správnymi orgánmi a ochranárskymi organizáciami na strane jednej a užívateľmi pôdy na strane druhej. Opačný prístup by podľa mienky žalobcu jednoznačne viedol k rezervovanému postoju užívateľov pôdy pri spolupráci s týmito orgánmi. Ako vhodný príklad uviedol model zaužívaný v Rakúskej republike.

Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 17. marca 2008 (č.l. 97) prostredníctvom právneho zástupcu k skutkovému stavu uviedol, že stanoviskami, ktoré vypracovali Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky – Regionálna správa ochrany prírody a krajiny Bratislava, Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky – Ústredie, Slovenská akadémia vied – Ústav zoológie a Mag. R. R., Nemecko (s neskorším doplnením stanoviska) bolo

v správnom konaní spoľahlivo zistené, že miesto, na ktorom žalobca 08.11.2005 rozoral trávne porasty, bolo v čase ich rozorania biotopom chránených živočíchov a taktiež bolo spoľahlivo zistené, že rozoraním týchto trávnych porastov došlo k poškodeniu biotopu chránených živočíchov.

S odkazom na ust. § 35 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z.z. žalovaný naopak argumentoval, že existoval „všeobecný právny akt, vzťahujúci sa na žalobcu“, ktorý zakazoval takú jeho činnosť. Obdobne žalovaný poukázal na viaceré upozornenia adresované žalobcovi, aby sa zdržal akéhokoľvek konania, ktoré by bolo spôsobilé poškodiť biotop.

K námietke o nepreskúmateľnosti rozsudku žalovaný zdôraznil, že žalobcovi nebola uložená sankcia za to, že nezabezpečil ochranu dropa a sokola, ale naopak za protiprávne konanie spočívajúce vo vykonaní činnosti, ktorú zákon žalobcovi zakazuje. Takisto sa žalovaný vyjadril k rozsahu priznanej náhrady trov konaní.

Žalovaný však **nenavrhol** zo svojej strany konajúcemu súdu spôsob riešenia tohto odvolania. Až na otázku súdu na pojednávaní dňa 4. decembra 2008 právny zástupca žalobcu navrhol potvrdiť rozsudok krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, nariadil vo veci pojednávanie (§ 250g ods. 1 O.s.p.) a po jeho verejnom vykonaní dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vydaný v súlade so zákonom, a preto ho v medziach odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 372p ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Preto sa s ním stotožňuje

v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Predovšetkým z pripojeného administratívneho spisu je preukázané, že

- žalobca listom zo dňa 14.03.2005 oznámil svoj nesúhlas s predĺžením Dohody o prenechaní nehnuteľností na dočasné užívanie s odvolaním sa na jej čl. VII. ods. 1 s tým, že bližšie dôvody svojho konania neobjasnil.
- následne bol listom zo dňa 14.07.2005 upozornený správnym orgánom podľa § 4 ods. 2 zák. č. 543/2002 Z.z. na nutnosť zachovať vytvorený prírodný biotop pre dropa fúzatého, ako aj na následky svojho správania v budúcnosti. Tu Najvyšší súd vyzdvihuje tú skutočnosť, že štátny orgán dostatočne poučil žalobcu, z ktorého správania bola evidentná neochota v budúcnosti spolupracovať na ochrane biotopu pre chránené živočíšne druhy (drop fúzatý a sokol červenonohý).
- oznámením zo dňa 16.08.2005 bolo žalobcovi dané na vedomie začatie konania o obmedzení alebo zakázaní niektorých činností žalobcovi na predmetných parcelách.
- listom zo dňa 08.11.2005 bol žalobca opätovne upozornený na nutnosť zachovať vytvorený prírodný biotop pre dropa fúzatého,
- súčasne na základe telefonického upozornenia stráža prírody z 08.11.2005 sa správny orgán reálne dozvedel, že žalobca pristúpil k rozoraniu trávnych porastov, ktoré tvoria biotop chránených živočíchov dropa fúzatého a sokola červenonohého.

Na základe hore uvedeného chronologického prehľadu jednotlivých úkonov žalobcu a správnych orgánov, ktoré predchádzali rozoraniu trávnych porastov koncom roku 2005, Najvyšší súd v súlade so zisteniami krajského súdu tiež dospel k záveru, že žalobca si bol vedomý prinajmenej tej skutočnosti, že štátne orgány ochrany prírody svojimi úkonmi zabezpečujú podmienky pre konzerváciu biotopu dropa fúzatého a sokola červenonohého s tým, že táto činnosť má v blízkom časovom horizonte vyvrcholiť vyhlásením tejto oblasti za chránené vtáčie územie (čo bolo realizované od prijatia uznesenia vlády Slovenskej republiky z júla 2003 do vstupu účinnosti vyhlášky č. 234/2006 od mája 2006) a v žiadnom prípade nebudú súhlasiť s vykonávaním poľnohospodárskych činností v tejto oblasti.

Ďalej Najvyšší súd, rovnako ako krajský súd nemá žiadne pochybnosti o hodnovernosti ako aj vypovedacej hodnote použitých odborných stanovísk Ústredia Štátnej ochrany prírody

Slovenskej republiky, Slovenskej akadémie vied – Ústavu zoológie a Mag. R. R., ktoré sa zhodli najmä v konštatovaní, že parcely č. X., X., X. a X. **boli** v čase ich rozorania **biotopom** týchto chránených živočíchov (čo je pre aplikáciu dotknutého ust. 35 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z.z. relevantné na rozdiel od tvrdenia žalobcu, že v tom čase tam chránené živočíchy nehniezdili, resp. pokiaľ tam hniezdili, tak nie v nadpriemernom výskyte) a ich rozoraním došlo k **poškodeniu** tohto biotopu.

S prihliadnutím na čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky a § 17 ods. 1 zák. č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí pre Najvyšší súd vyplýva záver, že verejný záujem na ochrane životného prostredia ako základného predpokladu existencie ľudskej bytosti je mimoriadny a preto právny poriadok Slovenskej republiky mu venuje zvýšenú pozornosť a v prípade stretu tohto verejného záujmu s výkonom niektorých práv jednotlivcom je na základe uvedeného prípustné výkon týchto práv obmedziť. Toto je najmä evidentné v prípade stretu verejného záujmu na ochrane životného prostredia a súkromných práv, ktorým je napríklad vlastnícke právo, ktorého obsah (čl. 20) a zvýšená ochrana v správnom súdnictve (čl. 46 ods. 2 veta druhá) sú zakotvené priamo v Ústave Slovenskej republiky.

Potom je celkom prirodzené, že zákonodarca prostredníctvom ust. § 4 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z.z. zakotvil všeobecnú prevenčnú povinnosť nielen štátu ale aj jednotlivcom, aby vzhľadom na zachovanie zdravého životného prostredia prispôbili vykonávanie svojich činností tak, aby nedošlo k poškodeniu životného prostredia alebo jeho zložiek, a ďalej v špeciálnych ustanoveniach, ktorým je napríklad § 61 ods. 1 veta prvá zák. č. 543/2002 Z.z. ako aj ust. § 3 ods. 1 písm. c/ zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy túto prevenčnú povinnosť bližšie rozviedol pre podmienky výkonu vlastníckeho práva alebo užívania poľnohospodárskej pôdy.

Najvyšší súd má ďalej zo spisu preukázané, že dňa 16.08.2005 prvostupňový správny orgán začal konanie podľa § 4 ods. 2 zák. č. 543/2002 Z.z., v ktorom výslovne uložil niektoré špecifické zákazy.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 543/2002 Z.z. platí, že ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny túto činnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže.

Tak aj prvostupňový správny orgán konal, keď prostredníctvom upozornenia zo dňa 14.07.2005 žalobcu výslovne upozornil, že *rozoranie pôdy na pozemkoch C KN č.X., X. a X. v k.ú. R. o celkovej výmere 70,9954 ha po zrušení Dohody o ponechaní nehnuteľností na dočasné užívanie Štátnej ochrane prírody SR pre osobitné účely v rámci ochrany prírody, ktorej platnosť končí dňa 03.08.2005, by bolo zásahom do navrhovaného chráneného vtáčieho územia S. P. a v rozpore s ustanoveniami citovaného zákona. Zmenou súčasného stepného charakteru lúčnych spoločenstiev by prišlo k nenávratnej zmene biotopu a prakticky by sa znehodnotili i doteraz vynaložené finančné prostriedky, či už na platby za nájom pozemkov alebo na konkrétne opatrenia na lokalite, kde Štátna ochrana prírody SR realizovala osobitný režim pre návrat pôvodnej Panónskej flóry – vysiatie pôvodných druhov rastlín, reštituované pôvodné druhy hmyzu ako potravná báza pre kritériové druhy.*

Súčasne má Najvyšší súd preukázané, že počnúc rokom 2003 bolo uznesením vlády Slovenskej republiky č. 636 začaté konanie o vyhlásení S. územia za Chránené vtáčie územie postupom podľa § 50 a nasl. ust. zák. č. 543/2002 Z.z. s účinkami uvedenými v § 26 ods. 4 cit. zákona.

Podľa § 26 ods. 4 v spoj. s odsekom 2 a odsekom 5 zák. č. 543/2002 Z.z. sa pri posudzovaní vplyvov a povoľovaní akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu, ako aj pri inej činnosti podľa tohto zákona navrhované chránené vtáčie územie zaradené do schváleného zoznamu vtáčích území **považuje** odo dňa schválenia tohto zoznamu za chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona. Na takomto chránenom vtáčom území sa vlastníkovi (správcovi, nájomcov) dotknutého pozemku zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany, tzn. najmä na chránené vtáctvo.

Na všetky tieto skutočnosti správne orgány žalobcu v svojich rozhodnutiach upozornili, čo aj krajský súd zdôraznil v svojom odôvodnení.

Za týchto okolností už potom samotné rozoranie trávnych porastov na dotknutých pozemkoch, ktoré boli na základe viacerých na sebe nezávislých odborných vyjadrení označené ako významná časť biotopu drozda fúzatého a sokola červenonohého, a súčasne boli označené ako územie mimoriadneho významu pre ich existenciu, je nutné vyhodnotiť ako konanie jednotlivca proti verejnému záujmu obsiahnutom v cit. ustanoveniach

zák. č. 543/2002 Z.z. Činnosť žalobcu však mala závažnejšie následky, lebo rozoraním dotknutých pozemkov nielenže poškodil biotop, ale vysiatím kukurice úplne znemožnil chráneným živočíchom existenciu v tejto lokalite. Pritom vo vzťahu k postaveniu žalobcu ako odborníka na poľnohospodársku výrobu (podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zák. č. 220/2004 Z.z. sa mu pripisuje zvýšená znalosť ekosystémov) je neprípustná jeho argumentácia, že *ako laická osoba v oblasti ochrany prírody a krajiny nemohol vedieť, že svojim konaním je spôsobilý poškodiť biotop dropa a sokola.*

Správne preto postupoval krajský súd, keď potvrdil zákonnosť postupu a riadnosť záverov správnych orgánov pri vyhodnotení naplnenia skutkovej podstaty iného správneho deliktu obsiahnutého v § 90 ods. 3 písm. a/ zák. č. 543/2002 Z.z.

Na druhej strane vo svetle týchto záverov a tiež s prihliadnutím na námietku vznesenú žalobcom o nepreskúmateľnosti záverov krajského súdu, ktorého viedli k zníženiu výšky pokuty iba na 50 000,-- Sk, musí Najvyšší súd vyjadriť svoj nesúhlas s týmto právnym názorom krajského súdu o neopodstatnenosti výšky uloženej pokuty.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že pri svojom posudzovaní závažnosti zisteného skutkového stavu vychádzal z predmetu zák. č. 543/2002 Z.z., ktorý je vo forme verejného záujmu na sektorovej ochrane životného prostredia vyjadrený v jeho ust. § 1 ods. 1 nasledovne – tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom **prispieť k zachovaniu** rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Preto nie je možné za tejto situácie na úmyselné rozoranie trávneho porastu, jeho následné neobnovenie v ďalšom roku a naopak spojené so zasiatím kukurice siatej nazerať ako na konanie pochopiteľné z ekonomického hľadiska avšak z hľadiska ekologického unáhlené, ale vždy je nutné ho kvalifikovať ako spoločensky nežiaduce. Potom ani názor krajského súdu o vhodnosti symbolickej pokuty na tomto mieste nemá opodstatnenie, lebo správny orgán má v zmysle § 91 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z.z. pri určovaní výšky pokuty za iný správny delikt prihliadať na jeho spoločenskú závažnosť. Ako kritériá

zákon následne ponúka spôsob jeho spáchania (správne bolo v napadnutom rozhodnutí poukázané na nielen vedomé poškodenie ale následne aj zničenie dotknutej časti biotopu chránených živočíchov, čo je veľmi závažným porušením zákona) a na jeho následky vrátane vzniknutej ujmy (správne bolo v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaná nepriaznivá zmena pre výskyt chránených živočíchov v dotknutej lokalite vo vzťahu ku komunitárnym záväzkom vyplývajúcim z agendy Natura 2000 pre Slovenskú republiku) a na okolnosti, za ktorých bol spáchaný (žalobca bol viackrát oficiálnou cestou upozornený na nežiaduce následky a dopady jeho poľnohospodárskej výroby na biotop v tejto lokalite). K týmto kritériám sa však krajský súd pred tým, ako pôvodnú výšku pokuty 500 000,-- Sk (a podľa mienky Najvyššieho súdu uloženú správnym orgánom v opodstatnenej výške vzhľadom k jej maximálnej výške 1 milióna Sk) znížil na sumu 50 000,-- Sk, opomenul vyjadriť.

Nakoľko však námietka žalobcu smerovala proti výške uloženej pokuty z opačného dôvodu a žalovaný svoje procesné možnosti na nápravu zníženej výšky pokuty nevyužil a odvolací súd je v svojom prieskume napadnutého súdneho rozhodnutia limitovaný dôvodmi odvolania, mohol na toto pochybenie krajského súdu v zmysle § 3 prvá veta O.s.p. poukázať iba prostredníctvom odôvodnenia, nie ho však vo výroku napraviť.

K námietke o nepreskúmateľnosti rozsudku vrátane zníženej náhrady trov konania Najvyšší súd poukazuje, že krajský súd v odôvodnení logicky a správne odôvodnil svoj úmysel napadnuté rozhodnutie žalovaného o uložení pokuty potvrdiť s výnimkou výšky uloženej pokuty, ku ktorej sa Najvyšší súd už kriticky vyjadril proti námietke žalobcu. Preto Najvyšší súd nezistil dôvod, prečo by mal tieto námietke vyhovieť.

Na základe osvojenia si skutočností zistených krajským súdom, ako aj hore doplnených svojich právnych záverov, a tiež vyhodnotenia odvolacích dôvodov žalobcu Najvyšší súd rozhodol s využitím ust. § 219 ods. 2 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozsudku.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešnému žalobcovi, ktorý včas vyčíslil svoj nárok na náhradu trov konania, vznikne právo na ich náhradu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku **nie** je prípustný opravný prostriedok (§ 246c O.s.p.).

V Bratislave, dňa 4. decembra 2008

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková